

Horváth Csaba Lajos

Tárgyak, tárgyi környezet, formák, alakzatok megjelenítése

 NSZFI
NEMZETI SZAKKÉPZÉSI
ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI INTÉZET

A követelménymodul megnevezése:

Művészetelméleti alapozás és ábrázolási gyakorlat

A követelménymodul száma: 0980-06 A tartalomazonosító száma és célcsoportja: SzT-017-50

TÁRGYAK, TÁRGYI KÖRNYEZET, FORMÁK ALAKZATOK MEGJELÉNÍTÉSE

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Készítsen tanulmányt mértani testekből összeállított beállításról. Első nekifutásra, egy kocka térbeli rajzát árnyékolás nélkül, figyelve a tömegre és a helyes arányra. Tanulmányozza a kocka elhelyezkedését, látvány alapján a térben. Nézeti képből, axonometrikus vagy perspektív kép rajzolása.

A látszati ábrázolás a körülöttünk levő tér, illetve a térben elhelyezkedő formák, alakok, tömegek síkban való hiteles, érzékletes megjelenítése, a valóság képben való kifejezése. Ennek a kifejezésnek két feltétele a forma ismerete és a tér ábrázolásában való jártasság.

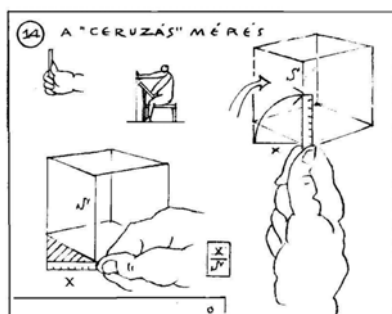
SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A rajzi stúdium, tanulmányok elkezdéséhez, elengedhetetlen feladat a mértani testek rajzolása, tanulmányozása. A tárgyak olyan testek, amelyeknek alakjuk, méretük, anyaguk, súlyuk, színük és más egyéb tulajdonságuk van. A térnek minden oldalról lapokkal, felületekkel határolt része a test. Ha csak az alakja és mérete szempontjából vizsgáljuk a testet, mértani testről beszélünk. A mértani testet a határoló lapok összessége a test felülete, amelyek lehetnek sík, vagy görbelapúak. A test felületét képező jellegzetes lapok, illetve azok egymáshoz viszonyított helyzete alkotják a test alakját, formáját. A hasáb, kocka. gúla, síklapú test. A gömb, görbelapú test. Mielőtt munkához látna, figyelje meg, és értelmezze a maga előtt lévő látványt. Nyugodtan, szemlélődve nézze meg mekkora a tömege, s milyenek az arányai. Most kell eldönteni, hogy vízszintes, vagy fektetett papírt használ. Minden testnek, tárgynak, alaknak, egyszóval mindennek van tömege, amit a rajzoló aránypárméréssel mérhet. Két méretet kell arányítani egymáshoz. Van a legnagyobb szélesség, illetve a legnagyobb magasság. E két méret egymáshoz való viszonyítása adja meg azt az aránypárt, ami meghatározza a tömeget (befoglaló formát). Mindig a kisebb méretet arányítjuk a nagyobbhoz, megnézve, hogy képzeletben, képletesen hányszor tudnánk bele írni a kisebbik oldalt a nagyobbik oldalba. Ezt hívják „nyújtott karral való ceruzás mérésnek.”

1. Aránypármérés

Kinyújtott karral, kézben a ceruzával. Amit úgy fogunk meg, hogy a hüvelykujjunk szabadon mozoghasson a ceruza felületén. A ceruza hegyét a mért távolság egyik pontjára irányítjuk, majd hüvelykujjunk körömlapját a mért távolság kiterjedésének vég pontjához toljuk. Az így kapott távolságot, kilencven fokkal elforgatva megpróbáljuk „bele írni” a nagyobb távolságba. Azaz, összehasonlítjuk a két mért távolságot, kapunk egy aránypárt, ami a legnagyobb szélességet, valamint a legnagyobb magasságot jelöli, a tömeget. Ebbe a tömegbe kell a látvány rögzíteni, ami a lerajzolandó tárgy, alak, forma legnagyobb kiterjedését adja meg. Ezen aránypáron belül bármit arányíthatunk egymáshoz. Ezzel a módszerrel, nem csak az arányt, hanem az irányt is ki tudjuk jelölni magunknak, hogy hol helyezkedik el a térben a lerajzolni kívánt modell. Perspektivikus ábrázolás. Létezik egy másik mérési lehetőség, amivel a művészettörténetben, festményeken, grafikákon is találkozunk a mérő képsík alkalmazása. Ami nem más, mint egy adott méretű keret, amely zsinórokkal be van rácsozva, meghatározott méretben (négyzetháló)

A méréseket aránypárként visszük át a rajzunkra, ehhez azokat számszerűsíteni kell. Ez azt jelenti, hogy a befoglaló formán belül, szabadon választott, rajzbeli méret és a "mérő-képsíkon" megfigyelt, látványbeli társa között kialakult arány szerint dolgozzuk fel megfigyeléseinket.

1. ábra ceruzásmérés

2. ábra mérőképsík

A kocka egyszerű, szabályos mértani test. A térben három irányba terjed ki. Vízszintes irányú kiterjedése a hosszúság és a szélesség. Függőleges irányú a magasság, hat négyzet alakú egybevágó lap határolja. Az egymás melletti lapjai derékszöget zárnak be, egymással szemköztli lapjai párhuzamosak. A lapok élekben találkoznak, ezekből tizenkettő van. A tizenkét él nyolc csúcsban metszi egymást. Egy nézőpontból legfeljebb három lapot láthatunk.

2. A kocka rajzolása

Könnyed, lendületes vonalakkal keressük meg a kocka tömegét. Vázoljuk föl a kocka legnagyobb szélességét, majd a legnagyobb magasságát. A legnagyobb szélesség, a hozzánk legközelebb eső éltől jobbra, balra lévő él közti távolság. A legnagyobb magasság, a hozzánk legközelebb eső él alsó sarokpontjától, a tőlünk legtávolabb eső él, felső sarokpontja közti távolság. Ennek az aránypárnak a helyes, pontos fölvázolása az első lépés. Így megkapjuk a kocka térbeni kiterjedését. A következő lépés, hogy ebben a rendszerben keressük meg a hozzánk legközelebb eső élt. Vizsgáljuk meg a rész arányokat, azaz, a két függőleges oldal között mi a különbség. Melyik oldalt látjuk nagyobbnak a másiknál, s hogy aránylanak egymáshoz. Ebből a mért adatból megkapjuk a középső él helyét. Közben arra ügyeljünk, hogy vonalaink könnyed, laza, lendületesek maradjanak. Ne rajzoljunk erős rányomással, ne "véssük" bele a papírba a vonalainkat. Bátran rajzoljunk több vonallal, keressgéljük a formát, a végén majd letisztítjuk azt.

A következő lépés, hogy meghatározzuk a hozzánk legközelebb eső él magasságát. Ezt a következő módon tesszük. Nézzük meg, hogy a kocka rövidebb álló oldala, s ennek szélessége, hogy aránylik a hozzánk legközelebb eső él magasságához. Vízszintesen magunk elé nyújtott karral, a ceruzánkkal rögzítjük a távolságot (fentebb említve), majd kilencven fokkal elfordítva rámérjük a hozzánk legközelebb eső élre. Így megkaptuk az él magasságát. Ezt követően figyeljük meg, a kocka két alsó élét, illetve az ott látható él szöget határozzuk meg. Ez azért fontos, mert a helyes él szög rajzolása mutatja, határozza meg a lerajzolandó kocka helyzetét a térben. Azt is figyeljük meg, ha a megrajzolt alsó élek, melyek metszik a hozzánk legközelebb eső éltől jobbra, balra lévő éleket. Ha vízszintes halvány vonalat húzunk a hozzánk legközelebb eső él felé, melyik alsó él hol metszi a középső élt, lejjebb, vagy kissé feljebb.

Közben folyamatosan ellenőrizze az arányokat. Így most már négy pontunk van, amelyből kiindulva könnyedén megrajzolhatjuk az előttünk lévő kockát. Megfigyeljük, hogy mennyit látunk a kocka felső lapjából. Arra nagyon figyeljen, hogy a felső vízszintes vonalra fog esni a kocka tőlünk legtávolabb eső élének felső sarokpontja. Ezen a pontokat, jól megfigyelve, ellenőrizze a munkáját. A főarányok ellenőrzésének ez a módszere minden esetben érvényes, bármit is rajzolunk. Legyen az kisebb tárgy, csendélet, építményrajz, fej, vagy emberi alak. A kisebb oldalhoz nagyobb, a nagyobb oldalhoz a kisebb szög tartozik. Ellenőrizzük a fedőlap középső két csúcspontjának egymáshoz viszonyított helyzetét. A perspektív kép megjelenítéséhez fontos, vízszintes helyzetű párhuzamos élek ellenőrzése is. Ezek a tőlünk távolodó élek kissé összetartónak látszanak. Nem rajzolhatók párhuzamosra egymással. Mert akkor axonometrikus rajzot készítenénk.

3. A perspektíva

Jelentése a képzőművészetben: tárgyak térbeliségi érzetét keltő ábrázolásmód síkfelületen. A szemléltetőhöz közelebbiek nagyobbak, a távolabbiak kisebbnek látszanak, a mélységbe vezető vonalak pedig egymáshoz közelednek, s látszólag egy távoli pontban, az úgynevezett, enyészpontban futnak össze. Ha mindez geometriai precizitással párosul, akkor érvényesül a centrális perspektíva, a korai reneszánsz a quattrocento, nagy felfedezése ez. Példaként említhetők Piero della Francesca (1415–1492) toszkán festő alkotásai, de főleg Leonardo da Vinci (1452–1519) alkotásai. Az Utolsó vacsora c. képén a kép minden perspektíva vonala pontosan a geometriai középpontba vetül, Krisztus arcára. A közvélemény leginkább e korai reneszánsz perspektíva fogalmát ismeri, holott már korábban is törekedtek a művészek a perspektíva hatás érzetének benyomását kelteni a méretkülönbségek alkalmazásával. Említhetők Tommaso di Ser Giovanni di Simone, azaz Masaccio (1401–1428) freskói.

4. A békaperspektíva

A szokványos nézőponttól eltérő esetben ismeretes a békaperspektíva. Amely a nagyon alacsonyról ábrázolt jelenetekre vonatkozik. Ennek ellentéte a madártávlat, azaz a fentről, a magasból való ábrázolás, Camille Pissarro (1830–1903), Maurice Utrillo (1883–1955) párizsi városképeit említhetnénk. A távlati hatást a rövidülés, a szintávlat és a légi perspektíva is támogatja. Paul Cézanne művészetének megjelenésével a reneszánsz perspektíva egyeduralkodó megkérdőjeleződött.

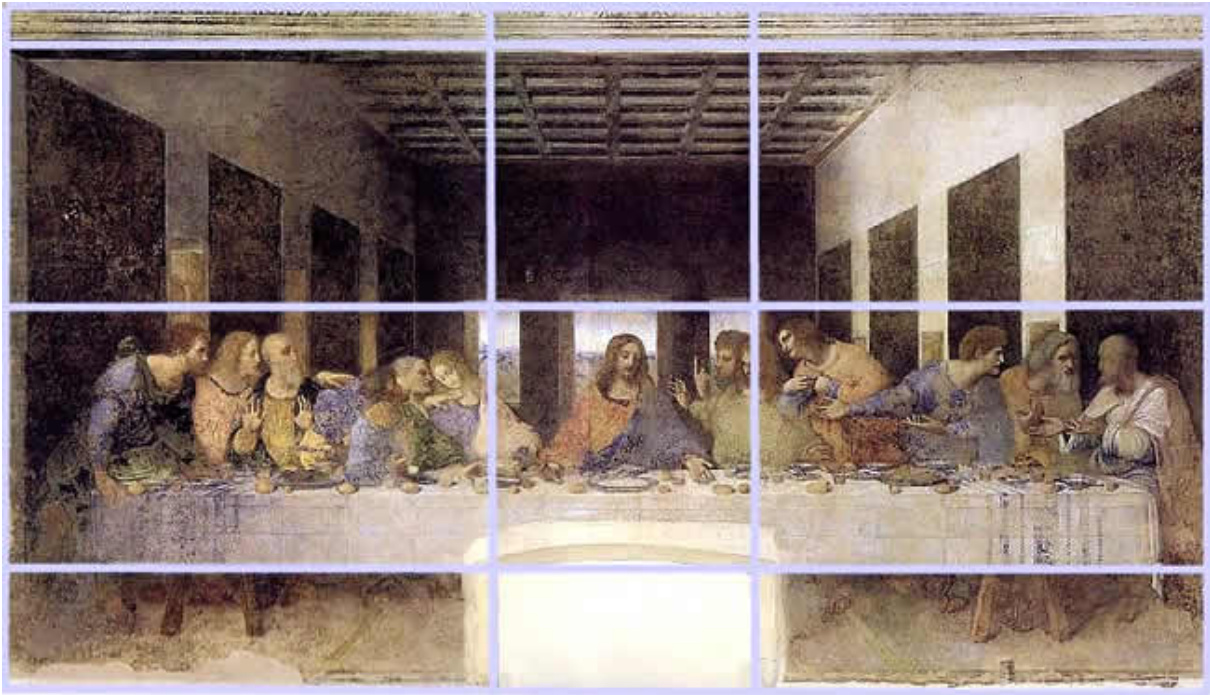
5. A levegőperspektíva

A levegőperspektíva, a perspektíva egyik speciális fajtája. A mélységérzet növelésének eszköze. A távolban, messze levő tájak ábrázolásánál alkalmazzák. A nagyon távoli tájak, hegyek, erdők, építmények, emberek az előttünk levő légréteg miatt halványabbnak, elmosódottabbnak látszanak. A festő a távolabbi látnivalók színét kissé megváltoztatja, például az erdők színét kékes, kékeszöld irányba viszi el. Az ég, kékjét a horizont közelében fakóbbra, halvány, lilára vagy szürkésebbre festi, ezáltal éri el a mélységérzetet.¹

6. Az axonometria

Az axonometria térbeli tárgyak szemléletes síkbeli ábrázolására szolgáló rajzi megjelenítés. Az axonometriával a továbbiakban nem foglalkozunk, mivel nem témája, a szabadkézi rajz stúdiumnak.

¹ Művészeti Lexikon. Szerk.: Végh János. Budapest. Corvina. 2006

3. ábra Leonardo da Vinci. Utolsó vacsora. frescó

4. ábra perspektív tér

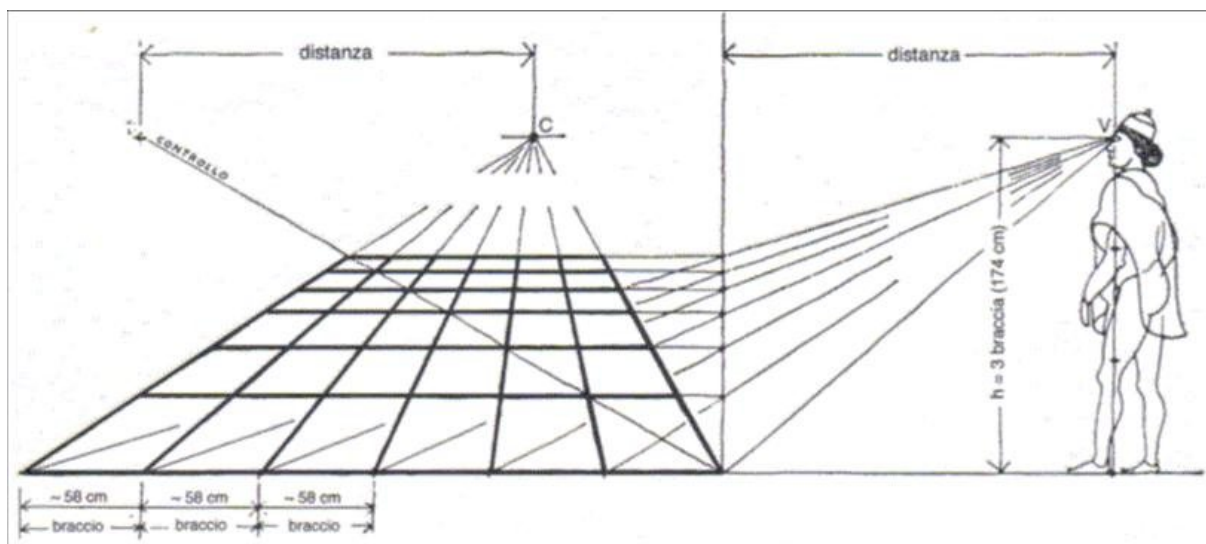
5. ábra Camille Pissarro. Párizs utca

Röviden összefoglalva az eddig elhangzottakat. A rajz külső körvonalainak és belső részleteinek, pontosan fednie kell a látvány külső körvonalát és belső részleteit.

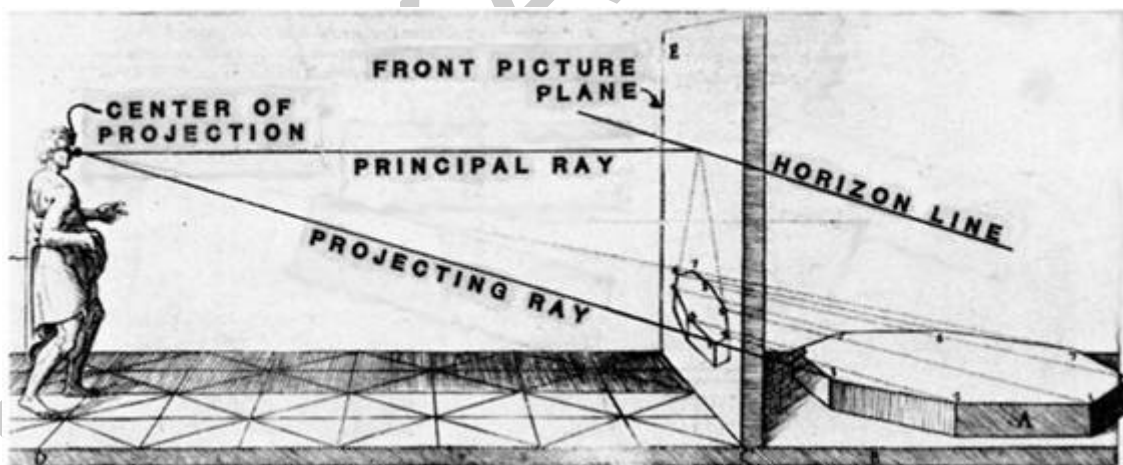
7. Az enyészpont

Az enyészpont (látóhatár), ott lesz, ahol a vezérsugár metszi a kép felületét.

A művészeti perspektivikus ábrázolás tanulmányozására javasolt a szakirodalom tanulmányozása. Leon Battista Alberti. A festészetéről Della Pittura 1436. Balassi Kiadó. Budapest. 1997

6. ábra Alberti perspektíva, enyészpont

7. ábra L. B. Alberti perspektíva

Miután minden arányt pontosan leellenőriztünk, nyugodtan tisztázhatja a rajzát. Ha már biztos kézzel képes egy mértani testet, kockát, hasábot lerajzolni, akkor lehet próbálkozni több mértani test ábrázolásával is. Csendéletszerűen beállított mértani testek a térben, igen izgalmas rajzi feladat. Kezdeti munkáknál törekedjen a tárgyak, formák pontos interpretálására, majd továbblépve, jelenítse meg a környezetet is.

Gyakorolhatjuk ábrázolási készségünket, az alakok, alakzatok formák rajzolását, hogy hétköznapi tárgyakból csendéletet állítunk össze. Próbáljon úgy közelíteni, mintha kétdimenziósak lennének. Csupán befogó körvonal rajzot készítsen róluk, vagyis a síkon körvonalas rajzot készítünk. Természetesen a jó rajz nem így készül, hiszen ez az ábrázolási módszer pontos lehet a forma szempontjából, magát a tárgyat mégsem idézi fel, mert csak síkidomot hozunk létre, nem érzékelteti a térbeliséget. Az ilyenfajta gyakorlás azért fontos és hasznos, mert rákényszerítik a rajzolókat arra, hogy elmélyülten vizsgálja meg az előtte lévő tárgyakat és elemezze, értelmezze azokat. A körvonalakat könnyebb megrajzolni, ha az alakokat, alakzatokat, formákat egymáshoz hasonlítjuk, és viszonyítással ellenőrizzük méreteiket. Vizsgáljuk meg, hogy hol és hogyan kapcsolódnak egymáshoz a különböző formák. Egymást követő tárgyak a térben elhelyezve, hogyan takarják egymást, és mennyire teszik ezt. Nézzük jól meg, hogy mennyivel nagyobb, magasabb vagy szélesebb az egyik tárgy a másikkal. Hogyan aránylanak egymáshoz, illetve önmagukhoz. Itt alkalmazható többek között a már említett aránypármérés, amely szinte nélkülözhetetlen a jó rajz elkészítéséhez.

Rajzunk pontosságát úgy is ellenőrizhetjük, hogy megfigyeljük a tárgyak előtti és közötti térközoeket. Ezeket negatív formáknak vagy negatív térnek nevezzük.

Összegezzünk néhány nagyon fontos gondolatot.

- A valóság rajz a tárgyi valóság és az "én" kapcsolatának élményszerű feltárása, ábrázolása. Ha látszati ábrázolásra törekszünk, a tudatunkban lévő valóság képpel nézünk szembe. Kísérletet teszünk arra, hogy csak azt ábrázoljunk, amit látunk, úgy ahogyan látjuk. Azaz, saját énként hozzuk kapcsolatba egy, konkrét tárgyal, és annak látványával.
- Az arányok megállapításának alapja, az összehasonlítás, a különbség a hasonlóság egybeváágóság keresése.
- A tudatos ábrázolás, és mindenfajta leképezés az arányok megfigyeléséből táplálkozik és ezen keresztül teremt kapcsolatot az ember, és az ábrázolt világ között.
- Az aranymetszés szerint a kisebb rész (**minor**) úgy aránylik a nagyobb (**major**) részhez, mint a nagyobb az egészhez.
- Az axonometria (amely ezt a megnevezést később a geometriában kapta) eredendően egy relatív térbeli elvonatkoztatás melyben nem a valós tér látható összefüggéseit, hanem a formákat, a gondolati összefüggéseket lehet ábrázolni, a jelenségeket értelmezni.

A belső illetve külső terek, környezet, rajzolása szintén fontos területe a tárgyábrázolásnak. Hiszen, ennél a feladatnál egy adott térben kell elhelyezni, és perspektivikusan ábrázolni az előttünk lévő teret, világot.

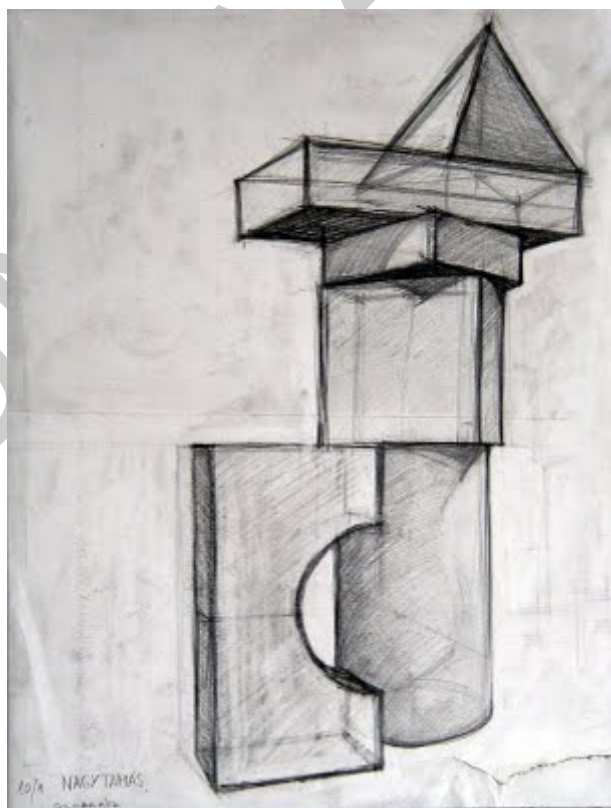
8. ábra Hokedli rajza

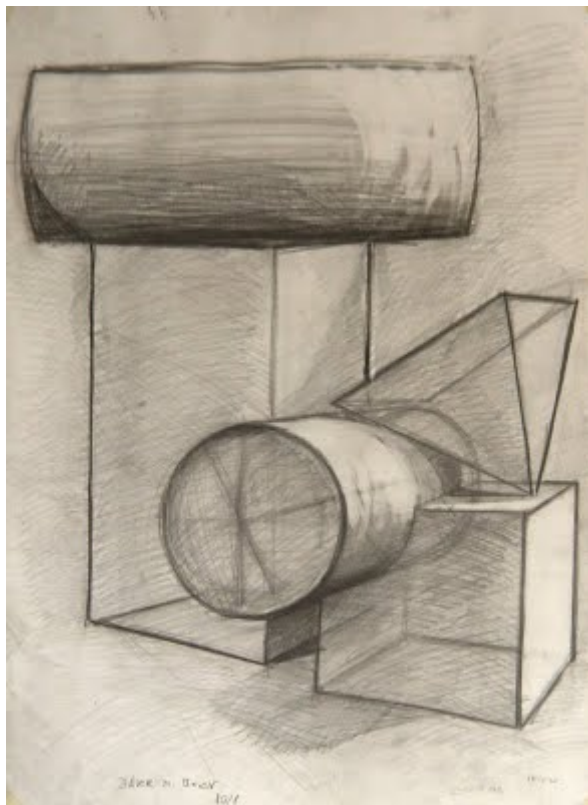
9. ábra csendélet

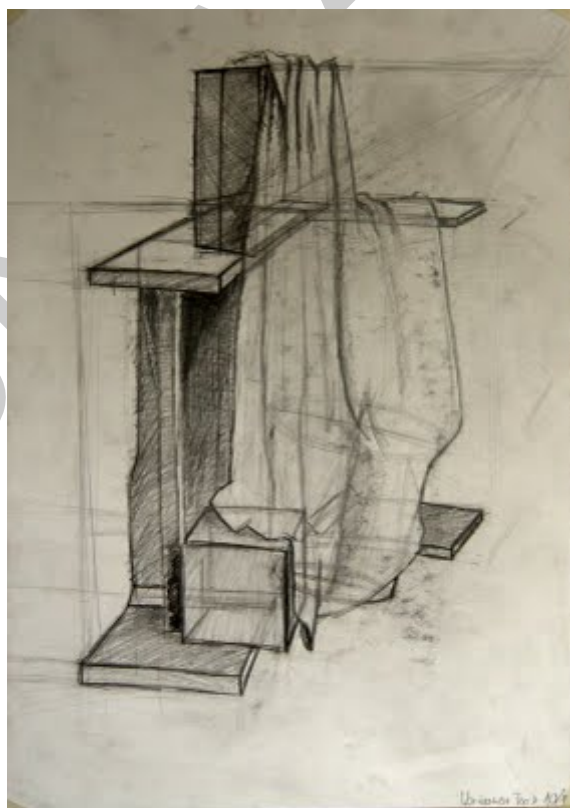
10. ábra Kocka, hasáb, drapéria térbeli rajza

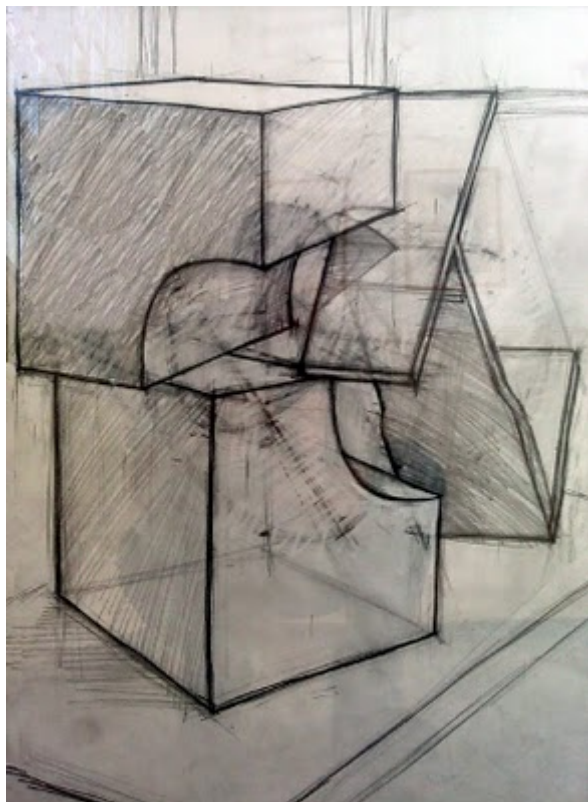
11. ábra Mértani testek a térben

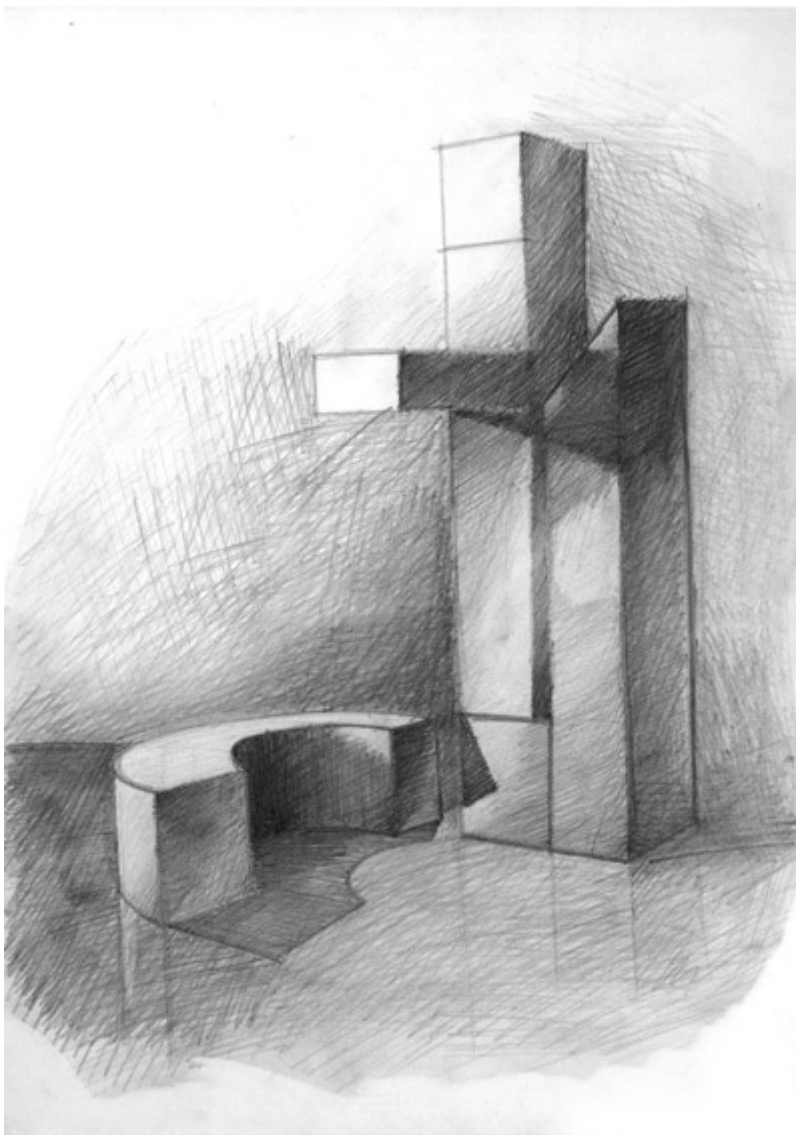
12. ábra Mértani testek

13. ábra Rajzbak, kocka, drapéria

14. ábra Csendélet mértani testekből

15. ábra Csendélet mértani testekkel

A belső tér rajzolásánál az első feladat a látvány kiválasztása. Legegyszerűbbek a szemből rajzolt folyosók. Valamivel nehezebb a középről rajzolt sarok, legnehezebb a lépcsőforduló. A kiválasztásnál mérlegelni kell, mi kerül a képre, törekednünk kell a kiegyensúlyozott szerkezetre.

Miután kiválasztotta a látványt, először tisztába kell jönnie a szerkezetével. Hová tartanak a párhuzamosok? Hol vannak iránypontjaik? (Néha egészen kis eltéréseket kell megfigyeljünk, megrajzoljunk a vízszintestől. Ilyenkor könnyű belezavarodni.) Ezután tegye fel a halvány tömegvázlatot, kezdje el az ellenőrizgetést, a fokozatos fejlesztést. Ha netán belezavarodna, fejezze be nyugodtan axonometrikus jelleggel.

Törekedjen a szerkezeti elemek pontos megragadására, majd ezt követően figyelje meg, hogy honnan érkezik be a térbe a fény. Tudatosan próbálja a tónusozással (árnyékolás) érzékeltetni, hogy a rajzon értelmezhető, látható legyen.

16. ábra Belső tér

17. ábra Lépcsősor

18. ábra Belső tér lépcsővel

Első próbálkozásnál, ne használjon túl puha ceruzát, kezdeti eszköznek kiválóan alkalmas a 2.B .– jelzésű ceruza. A hordozó anyag, azaz a papír méretének megválasztása is rendkívül fontos. Ne legyen se túl nagy, se túl kicsi. Erre a célra használjon A/3.as méretezésű rajzlapot. Előtte, A/4-es méretben készítsen vázlatokat (krokikat), ahol csak a lényeges formákat, síkokat ragadja meg, valamint próbálgasson komponálni.

A kroki: Croquis (a francia croquis "vázlat") egy vázlatos gyors rajz

8. Az aranymetszés

Ez alatt, egy adott egyenes vonalak oly módon való kéz részre osztását értjük, hogy a nagyobbik rész oly arányban legyen a kisebbikhez, mint az egész vonal a nagyobbik részhez. Ha tükörbe néz, felfedezheti az aranymetszést. A testhossz úgy aránylik a köldökmagassághoz, mint ez utóbbi a köldök–fejtető távolsághoz. A köldök, fejtető, aránylik a köldök–váll magassággal. A mell–fejmagasság arányos a váll–fejmagassággal.

9. A kompozíció

A kompozíció az elemek olyan elrendezése egy művészeti alkotásban, ami kifejez valamit. Célja az elemek megfelelő kiválasztása és elhelyezése, ami által a szemlélődő számára érzéseket, gondolatokat közvetít. A kompozíció fontos szempont és lényeges eleme a rajzolásnak, festészetnek

A kompozíció során alkalmazható vizuális elemek:

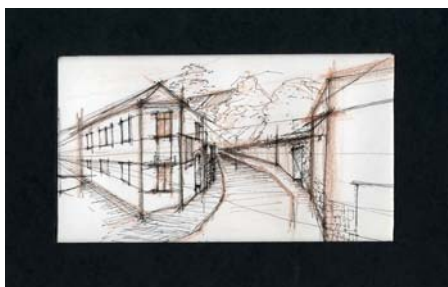
- vonalak – a szem mozgását megvezető vagy behatároló elemek vagy elemcsoportok
- alakzatok – geometriai vagy szerves élek által meghatározott területek
- fényértékek – a sötétebb és világosabb fények erőssége, kontrasztja
- textúrák – a felszín anyagminősége, ami egyfajta tapintási illúziót közvetít
- színek – árnyalata és intenzitása
- irányok – függőleges, vízszintes vagy átlós
- méretek – az elemek egymáshoz viszonyított nagysága
- A képen belüli kompozíció elsődleges elemei:

A képen belüli területek, amik ábrázolnak valamit.

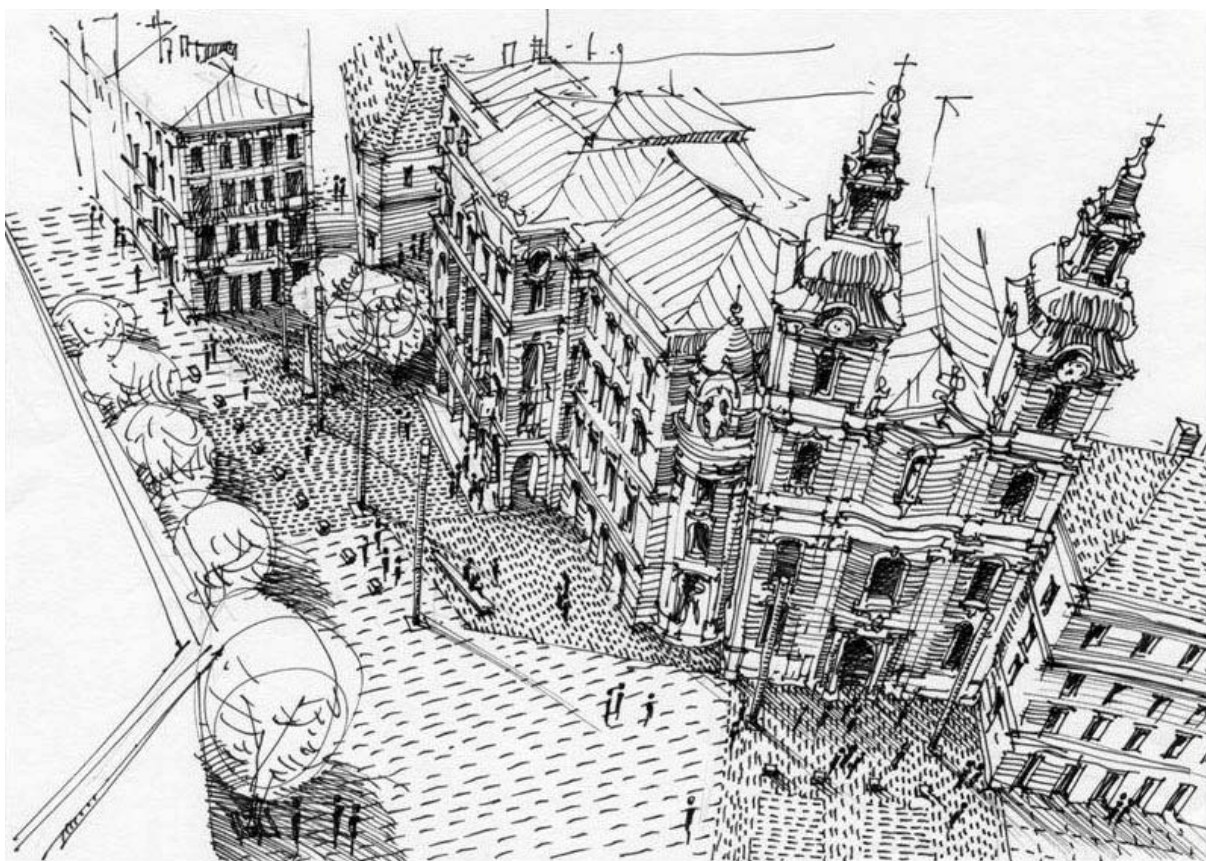
A perspektíva, ami az ábrázolt tárgyak egymáshoz képest mutatott megjelenítésével mélységet, távolságot visz a képbe. Vonalak vagy más iránymutatók, amik a szemlélő figyelmét egy bizonyos irányba vezetik. A sötétebb és világosabb felületek, amik ellentétet, feszültséget visznek a képbe.

Az alkotóművészet kiválasztja és meghatározza, hogy a fenti elemek közül melyiket milyen mértékben alkalmazza a mondanivalója kifejezésére. Nem minden kép tartalmazza szükségszerűen az összes elemet.

Az ábrázolásnál figyeljen arra, hogy ne vesszen el a részletekben. A felismerhetőség természetesen nagyon fontos szempont, de kezdetekben, inkább a törvényszerűségek legyenek a szeme előtt. Arány, irány, szín, azaz tónus. Kiváló gyakorlatra tehet szert, ha külső térben is rajzol. A lakótelepek igazán megfelelő gyakorló lehetőséget kínálnak. Megfigyelheti, a geometrikusformákon a térbeli torzulásokat. A tömegekre koncentrálni gyakorlatra tehet szert a térbeli ábrázolásra, megjelenítésre. Az sem hátrányos, ha megpróbálkozik emberi alakok képi hozzárendelésével. Ezzel is érzékeltetni lehet a tömegeket, arányokat és a teret. A másik szempont az is lehet, hogy van ideje a pontos megfigyelésre, mert visszatérhet, fejlesztheti megfigyeléseit, esetleg korrigálva azt. A biztos gyakorlat megszerzését követően más eszközökkel is lehet kísérletezni, gondolva itt a színekre, illetve színes eszközökre.

19. ábra külsőtér

20. ábra Városkép felülnézetből

21. ábra városkép

10. A csendélet

A csendélet, mint festészeti műfaj, virágok, gyümölcsök, ételféleségek, szövetek, használati eszközök, hangszerek stb. festői csoportosítása. Legismertebbek a virágcsendéletek. A csendélet előképeit a művészettörténészek a római művészetben vélik megtalálni. Falfestményeken gyakoriak a gyümölcsöket, növényeket, ábrázoló művek, csendélet volt az ábrázolás tárgya. A műfaj történetének kezdete a Kr. e. 5. századig, a görög Zeuxis legendás alakjáig nyúlik vissza, aki egy alkalommal olyan élethűen festett meg egy szőlőfürtöt, hogy a madarak rászálltak, hogy csipegessenek belőle. Pompeji falfestményeken és római mozaikokon található a műfaj történetének további bizonyítékai.

A csendélet közvetlen előzményei közé tartoznak még azok az itáliai intarziák, melyeket stallumokon találunk. A nyírbátori stallumok is csendélet-jellegű intarziával díszítettek.

A legelső csendéleteket Michelangelo és Caravaggio nevéhez kötik. A festménynek a látvány megörökítésén túl számos allegorikus magyarázata van, utalás lehet az elmúlásra, a bűnbeesésre stb. a csendélet virágkora a XVII. század, elsősorban holland és flamand mesterek a Jeles művelői. A XVIII. században a francia Jean Baptiste Siméon Chardin csendéletei jelentősebbek. Leggyakoribbak a vadászcsendéletek, melyek az elejtett vadakat és elkészítésükhöz szükséges konyhaeszközöket sorakoztatják fel. Ezeknek is mindig akad allegorikus mondanivalója. A XIX. század csendéletei gyakran már nem tartalmazznak mélyebb mondanivalót. Különösen igaz ez az impresszionista csendéletekre. Pierre Auguste Renoir barackjai csak barackok, nem, pedig a termékenység szimbólumai. A posztimpresszionizmusban is virágzott a műfaj: Paul Cézanne, Vincent van Gogh. a mai napig is, stílustól függően sok festő repertoárjában szerepel a csendélet. Ez a műfaj lehetőséget nyújt a művésznak a teljesen önálló festői elrendezésre és elmélyülésre, feltűnően kísérletezett ezzel a műfajjal Cézanne, a mélységet, a perspektívát akarta érzékeltetni, élénk állítani festői eszközökkel a három dimenziót.²

Fentebb már említést tettünk, a csendeletrajzolásról. Ez szintén az a téma, amely szinte kimeríthetetlen variációs, beállítási lehetőséget kínál a számunkra. A tárgy illetve a tárgyi környezet tanulmányozására. E műfaj kiválóan alkalmas tudása gyarapítására, megfigyeléseinek, értelmezéseinek rajzi interpretálására. Az említett szempontok szerint alkalmazza azt a megszerzett tudást, gyakorlatot, amelyet a rajzi stúdiuma során megszerzett.

Ne feledje!

- *Tömeg, arány, tónus*
- *Pont, vonal*

² Művészeti Lexikon. Budapest. 1996. Corvina Kiadó.

22. ábra Csendélet almákkal

23. ábra Csendélet tanulmány

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Rajzoljon le egy rajzlap közepére szabad kézzel egy kockát. Majd az egyik sarokpontból kiindulva, rajzoljon újabb és újabb kockát 360 fokkal elforgatva, míg körbe nem ér. Figyelje meg, hogy minden egyes új kocka rajza, másképp helyezkedik el a térben. Feltételezve azt a fikciót, hogy a kockát felülről nézzük. Ezért rendkívül fontos a kocka él szögét pontosan megfigyelni, meghatározni, hogy pontosan abban a téri helyzetben rögzítsük az előttünk lévő kocka látványát.

ÖNELLENŐRZŐ FELADAT

1. feladat

Készítsen több tárgyból csendélet beállítást, rajzolja meg úgy, hogy a környezete is megjelenjen. Érzékeltesse a csendélet térben elfoglalt helyzetét.

MEGOLDÁSOK

1. feladat

Többféle megoldás lehetséges.

MUNKANYAG

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

Művészeti Lexikon. Budapest. Corvina Kiadó. 1996

Molnár Sándor. A festészet tanítása. Magyar Képzőművészeti Egyetem. Semmelweis Kiadó. 2007.

Alison Cole. A perspektíva. Park Kiadó. 1996

Leon Battista Alberti. A festészetéről. Della Pittura 1436. Balassi Kiadó. Budapest. 1997

Hazel Harrison. Művészakadémia. Glória Kiadó. 1996.

AJÁNLOTT IRODALOM

Művészeti Lexikon. Budapest. Corvina Kiadó. 1996

Molnár Sándor. A festészet tanítása. Magyar Képzőművészeti Egyetem. Semmelweis Kiadó. 2007.

Alison Cole. A perspektíva. Park Kiadó. 1996

Leon Battista Alberti. A festészetéről. Della Pittura 1436. Balassi Kiadó. Budapest. 1997

Hazel Harrison. Művészakadémia. Glória Kiadó. 1996.

A(z) 0980–06 modul 017–es szakmai tankönyvi tartalomeleme
felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
54 211 01 0000 00 00	Alkalmazott fotográfus
54 211 02 0000 00 00	Bőrműves
54 211 03 0000 00 00	Bútorműves
54 211 04 0000 00 00	Dekoratór
54 211 05 0000 00 00	Díszlet- és jelmeztervező asszisztens
54 211 06 0000 00 00	Díszműkovács
54 211 07 0000 00 00	Divat- és stílustervező
54 211 08 0010 54 01	Általános festő
54 211 08 0010 54 02	Díszítő festő
54 211 09 0010 54 01	Alkalmazott grafikus
54 211 09 0010 54 02	Képgrafikus
54 211 10 0000 00 00	Keramikus
54 211 11 0000 00 00	Könyvműves
54 213 03 0000 00 00	Mozgóképi animációkészítő
54 213 03 0100 31 01	Animációs film-rajzoló
54 211 13 0010 54 01	Aranyműves
54 211 13 0010 54 02	Cizellőr
54 211 13 0010 54 03	Drágakőfoglaló
54 211 13 0010 54 04	Ezüstműves
54 211 13 0010 54 05	Fémműves
54 211 13 0010 54 06	Lánckészítő
54 211 14 0000 00 00	Porcelánfestő és -tervező asszisztens
54 211 15 0010 54 01	Bronzműves és szoboröntő
54 211 15 0010 54 02	Díszítő szobrász
54 211 15 0010 54 03	Kőszobrász
54 211 16 0010 54 01	Kézinyomó
54 211 16 0010 54 02	Kéziszövő
54 211 16 0010 54 03	Kézműves
54 211 16 0010 54 04	Textilrajzoló és modelltervező asszisztens
54 211 17 0000 00 00	Üvegműves
54 211 18 0000 00 00	Zománcműves
52 214 01 0000 00 00	Lakberendező

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

21 óra

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1–2008–0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210–1065, Fax: (1) 210–1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató